

**PROCEDIMENTS DEL SERVEI DE PREVENCIÓ DE
RISCS LABORALS DE PERSONAL DOCENT**
P02. PROCEDIMENT PER A L'AVALUACIÓ DE RISCS
LABORALS ALS CENTRES EDUCATIU

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I FORMACIÓ
B PROFESSIONAL
/ DIRECCIÓ GENERAL
PERSONAL DOCENT

Palma, març de 2021

ÍNDEX

1. OBJECTE	3
2. ABAST	3
3. DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA	3
4. DEFINICIONS	4
5. PROCEDIMENT	5
5.1. PLANIFICACIÓ DE L' AVALUACIÓ	5
5.2. RECOLLIDA PRÈVIA D' INFORMACIÓ	5
5.3. VISITA TÈCNICA PER A LA IDENTIFICACIÓ DELS PERILLS	6
5.4. AVALUACIÓ DELS RISCS	6
5.5. ELABORACIÓ DE L' INFORME	7
5.6. AVALUACIONS ESPECÍFIQUES DE RISCS	8
5.7. REVISIÓ DE L' AVALUACIÓ	8
5.8. INFORMACIÓ A LA COMISSIÓ PARITÀRIA DE SEGURETAT I SALUT	9

CONTROL D'EDICIONS

<i>Edició</i>	<i>Data</i>	<i>Modificacions respecte l'edició anterior</i>	<i>Elaboració</i>	<i>Aprovació</i>
01	15-12-2020	Redacció original	Servei de Prevenció	

1. OBJECTE

La finalitat d'aquest procediment identificar, valorar i eliminar, quan sigui possible, els riscos presents als centres educatius públics que depenen de la Conselleria d'Educació i Formació Professional on el personal docent no universitari presta els seus serveis. Amb aquest procediment, es podran planificar les activitats preventives dels riscos que no s'hagin pogut eliminar.

2. ABAST

Aquest procediment és d'aplicació a tots els centres educatius públics que depenen de la Conselleria d'Educació i Formació Professional i va adreçat a tot el personal docent no universitari que hi fa feina.

3. DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA

- La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre de 1995).
- El Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997).
- El Decret 14/2018, d'1 de juny, pel qual es crea el Servei de Prevenció de Riscos Laborals propi per al personal docent que presta serveis en els centres docents públics d'ensenyaments no universitaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 68, de 2 juny de 2018).
- El Reial decret 485/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes en matèria de senyalització de seguretat i salut en el treball (BOE núm. 97, de 23 d'abril de 1997).
- El Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els llocs de treball (BOE núm. 97, de 23 d'abril de 1997).
- El Reial decret 487/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la manipulació manual de càrregues que comporti riscos, en particular dorsolumbars, per als treballadors (BOE núm. 97, de 23 d'abril de 1997).
- El Reial decret 488/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives al treball amb equips que inclouen pantalles de visualització (BOE núm. 97, de 23 d'abril de 1997).
- El Reial decret 773/1997, de 30 de maig, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització per part dels treballadores i treballadores d'equips de protecció individual (BOE núm. 140, de 12 de juny de 1997).

- El Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització per part dels treballadors dels equips de treball (BOE núm. 188, de 7 d'agost de 1997).
- El Pla de Prevenció de Riscs Laborals de la DG de Personal Docent.
- Avaluació de riscos laborals. Guia de l'INSST

4. DEFINICIONS

Condicció de treball: qualsevol característica del treball que pugui tenir una influència significativa en la generació de riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors. Queden específicament incloses en aquesta definició:

- Les característiques generals dels locals, les instal·lacions, els equips, els productes i la resta d'útils o eines que hi ha al centre de treball.
- La naturalesa dels agents físics, químics i biològics presents en l'ambient de treball i les corresponents intensitats, concentracions o nivells de presència.
- Totes aquelles altres característiques del treball, incloses les relatives a l'organització que influeixen en la magnitud dels riscos als quals estan exposats els docents.

Avaluació dels riscos laborals: és el procés dirigit a estimar la magnitud dels riscos que no s'han pogut evitar i obtenir així la informació necessària per adoptar mesures preventives.

Avaluació inicial de riscos: avaluació de riscos en què s'aplica una metodologia general d'avaluació de riscos (com la desenvolupada per l'INSST) i que no exigeix l'aplicació d'una metodologia específica.

Avaluació específica de riscos: avaluació més concreta que exigeix establir una estratègia de mesura específica o una interpretació o aplicació no mecànica dels criteris d'avaluació. Exemples: avaluacions específiques d'higiene, psicosocials, etc.

Lloc de treball: àrees del centre de treball, edificades o no, on els docents hagin de romandre o a les quals puguin accedir per raons de la seva tasca.

Risc laboral: possibilitat que un treballador pateixi un determinat dany derivat del treball.

Dany derivats del treball: malaltia, patologia o lesió que es produeix amb motiu o ocasió del treball.

Risc laboral greu i imminent: aquell que resulti probable que es materialitzi en un futur immediat i que pugui suposar un dany greu per a la salut dels treballadors.

Processos, activitats, operacions, equips o productes potencialment perillosos: els que, en absència de mesures preventives específiques, puguin originar riscos per a la seguretat i salut dels treballadors que els desenvolupin o utilitzin.

Equip de treball: qualsevol màquina, aparell, instrument o instal·lació utilitzada en el treball.

Identificació de perills: procés pel qual s'identifica l'existència d'un perill i se'n defineixen les característiques.

Severitat del risc: gravetat de les conseqüències d'un risc. Per determinar la potencial gravetat es consideraran les parts del cos que poden veure's afectades i la pròpia naturalesa del dany.

Probabilitat del risc: mesura la probabilitat de materialització del dany en presència del risc.

INSST: Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball.

5. PROCEDIMENT

5.1. Planificació de l'avaluació

Dins la planificació de l'activitat preventiva anual s'inclouran aquells centres o llocs de treball a avaluar. L'àrea tècnica es posarà en contacte amb la direcció del centre per tal d'establir el calendari de visites per poder dur a terme l'avaluació.

Es notificarà aquest calendari de visites als delegats de prevenció perquè puguin acompanyar els tècnics durant el procés d'avaluació, si ho consideren oportú. Aquesta notificació s'ha de fer amb 48 hores d'antelació com a mínim.

5.2. Recollida prèvia d'informació

Prèviament a la visita, se sol·licitarà informació a la direcció del centre o al coordinador de prevenció de riscos laborals, en concret: dades rellevants sobre les característiques del centre, la relació de llocs de treball, la tipologia de les tasques docents que es duen a terme, el nombre de treballadors, la maquinària o eines que s'hi fan servir o qualsevol altra dada que es pugui considerar d'interès per procedir a l'avaluació.

5.3. Visita tècnica per a la identificació dels perills

Conegudes les activitats, els llocs de treball i les condicions, l'àrea tècnica de prevenció procedirà a identificar els perills existents mitjançant l'observació directa de les instal·lacions i les tasques que s'hi desenvolupen. Durant aquest procés, es podrà fotografiar les instal·lacions, així com prendre mesures d'elements específics (distàncies, llum, temperatura, renou, humitat, etc.).

5.4. Avaluació dels riscos

Un cop identificats els perills existents a cada centre, es procedirà a l'avaluació de riscos generals i per a cada lloc de treball seguint la metodologia general de l'INSST (Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball).

El criteri per qualificar un risc depèn de la seva gravetat i probabilitat. Per determinar la gravetat o la potencial severitat del dany es considera les parts del cos afectades i la naturalesa del dany, que es gradua com lesió lleu, greu, mort o lesió molt greu. La probabilitat que es produeixi el dany es gradua com poc probable, probable i altament probable.

La combinació d'ambdós paràmetres genera automàticament una valoració del risc, que respon als criteris següents:

		CONSEQÜÈNCIES		
		LLEUGERAMENT NOCIU (contusions, erosions, talls superficials, molèsties, disconfort, mal de cap, etc.)	NOCIU (lesions greus com laceracions, cremades, fractures menors, dermatitis, asma, trastorns musculoesquelètics, etc.)	EXTREMADAMENT NOCIU (lesions molt greus, com amputacions, fractures majors, intoxicacions, lesions múltiples, càncer, lesions fatals, etc.)
PROBABILITAT	BAIXA (és molt rar que es produeixi el dany)	RISC TRIVIAL	RISC TOLERABLE	RISC MODERAT
	MITJA (el dany es pot presentar en algunes ocasions)	RISC TOLERABLE	RISC MODERAT	RISC IMPORTANT
	ALTA (el dany ocurrerà sempre o quasi sempre)	RISC MODERAT	RISC IMPORTANT	RISC INTOLERABLE

La valoració del risc estableix la prioritat d'actuació sobre els riscos detectats (és a dir, un ordre d'urgència de les accions a realitzar). A continuació, s'estableix una prioritat temporal de les actuacions sobre la base de la classificació del risc:

	ACCIONS	PRIORITAT D'ACTUACIÓ
RISC TRIVIAL	No es requereix cap acció específica.	
RISC TOLERABLE	No cal millorar l'acció preventiva. No obstant això, s'han de considerar solucions més rendibles o millors que no suposen una càrrega econòmica important. Es requereixen comprovacions periòdiques per assegurar que es manté l'eficàcia de les mesures de control.	Mesures que milloren el treball des del punt de vista preventiu.
RISC MODERAT	S'han de fer esforços per reduir el risc, cal determinar les inversions necessàries. Les mesures per reduir el risc s'han d'implantar en un període determinat. Quan el risc moderat està associat amb conseqüències extremadament danyoses, serà necessària una acció posterior per establir, amb més precisió, la probabilitat de dany com a base per a determinar la necessitat de millora de les mesures de control.	Accions a dur a terme dins de l'any posterior a la data de lliurament de l'avaluació.
RISC IMPORTANT	No s'ha de començar la feina fins que s'hagi reduït el risc. Potser siguin necessaris recursos considerables per controlar el risc. Quan el risc correspongui a un treball que s'està fent, s'ha de solucionar el problema en un temps inferior al dels riscos moderats.	Accions a realitzar en un termini màxim de sis mesos posteriors a la data de lliurament de l'avaluació al registre.
RISC INTOLERABLE	No s'ha de començar ni continuar la feina fins que es redueixi el risc. Si no és possible reduir el risc, fins i tot amb recursos il·limitats, s'ha de prohibir la feina.	Paralització de l'activitat fins que no se solucioni la deficiència.

5.5. Elaboració de l'informe

Es redactarà l'informe d'avaluació, que constarà almenys de les parts següents:

- Objecte de l'informe
- Descripció de la metodologia utilitzada
- Antecedents (identificació del centre, servei i/o llocs de treball avaluats, descripció de les tasques dutes a terme en els llocs de treball, accidentabilitat laboral, nombre de docents que hi treballen, tècnics que participen en l'avaluació, data de la visita o visites, acompanyants durant la visita o visites, etc.)
- Avaluació dels riscos del centre de treball
- Avaluació dels riscos dels llocs de treball del personal docent del centre

Aquest informe es complementarà amb la planificació de l'activitat preventiva i amb les fitxes d'informació de riscos dels llocs de treball, les quals s'hauran de traslladar al personal docent per a la seva informació.

Es lliurarà còpia de l'informe a la direcció del centre, que emplenarà el full amb la planificació corresponent a les mesures correctores amb l'ajuda del coordinador de prevenció del centre i, si és necessari, amb l'ajuda del Servei de Prevenció.

El centre haurà de fer seguiment de les mesures proposades i la seva planificació, actualitzar i conservar de forma adequada l'informe d'avaluació, que s'utilitzarà, a més, per poder coordinar les activitats empresarials del centre i podrà ser requerit per l'autoritat laboral i els representants dels treballadors.

5.6. Avaluacions específiques de riscos

És possible que, a partir de la informació obtinguda en l'avaluació inicial, es consideri necessari fer avaluacions més específiques, bé perquè així ho indiqui la normativa aplicable bé per un criteri tècnic. Si és el cas, es reflectirà en les mesures preventives a adoptar.

Si es du a terme una avaluació específica, l'àrea tècnica del Servei de Prevenció establirà la metodologia més apropiada segons l'article 5 del Reial decret 39/1997. Es comunicarà als delegats de prevenció la realització d'aquestes avaluacions específiques.

5.7. Revisió de l'avaluació

L'avaluació inicial dels llocs de feina i centres haurà de ser revisada cada cinc anys.

Independentment de la periodicitat establerta, es podrà revisar l'avaluació de riscos quan:

- Els docents o el centre de treball es puguin veure afectats per canvis en les substàncies o preparats químics, en els equips de treball, en els processos o es modifiqui el condicionament dels llocs de treball.
- Els docents o el centre de treball es puguin veure afectats per canvis en les condicions de treball.
- Es detectin danys o anomalies en la salut dels treballadors.

5.8. Informació a la Comissió Paritària de Seguretat i Salut

S'informarà la Comissió Paritària de Seguretat i Salut de la planificació de les visites a realitzar als centres per a l'avaluació de riscos laborals. Els informes d'avaluació estaran a disposició dels delegats de prevenció perquè els puguin consultar.

Les dades sobre les avaluacions de riscos inicials i específiques realitzades també constarà en la memòria anual del Servei.